

5.3.2008

Koulutuksen järjestäjille
Oppilaitosten ylläpitäjille

Avustusten haku oppimisympäristöjen kehittämiseen vuonna 2008

Opetushallitus asettaa haettavaksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (635/98) 42§:n mukaiset ylimääräiset valtionavustukset ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/98) 14§:n mukaiset erityisavustukset oppimisympäristöjen kehittämiseen liitteenä olevan hakuohjeen mukaisesti.

Avustusta voidaan myöntää vain kunnille, kuntayhtymille tai yksityisille yhteisöille, joilla on joko velvollisuus tai lupa koulutuksen järjestämiseen tai vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitämiseen.

Opetushallitus pyytää koulutuksen järjestäjiä tiedottamaan avustusten hausta kaikille em. oppilaitosryhmiin kuuluville oppilaitoksille lähettämällä niille liitteenä olevan hakuohjeen ja -lomakkeen tai kehottamaan tutustumaan niihin Opetushallituksen verkkosivuilla osoitteessa:
www.oph.fi/ajankohtaista/oppimisymparistoavustukset

Hakulomake on täytettävissä verkossa 17.3.–28.4.2008 välisenä aikana. Al-
lekirjoitettu hakemus on toimitettava Opetushallitukseen viimeistään
2.5.2008.

Kehitysjohtaja Markku Rimpelä

Opetusneuvos Kaisa Vähähyyppä

LIITTEET
TIEDOKSI

Hakuohje
Lääninhallitukset
OPM/ Yleissivistävän koulutuksen yksikkö
OPM/ Ammatillisen koulutuksen yksikkö
OPM/ Aikuiskoulutuksen tulosalue
OPM/ Marja Kylämä, Jouni Kangasniemi, Kirsi Kangaspunta

OPETUSHALLITUS

HAKUOHJE OPPIMISYMPÄRISTÖJEN KEHITTÄMISHANKKEIDEN VALTIONAVUSTUKSIIN V. 2008

SISÄLLYSLUETTELO

1. MÄÄRÄRAHAT V. 2008	2
2. YLEISET HAKUOHJEET	3
2.1. Avustushakemusten hyväksymiskriteerit	4
2.2. Yleissivistävän koulutuksen painotusalueet	5
2.3. Ammatillisen peruskoulutuksen painotusalueet	5
2.4. Vapaa sivistystyö	6
2.5. Aikuisten ammatillinen lisäkoulutus	6
3. HAKEMUSEHDOT JA MENETTELY	7
3.1. Tuen myöntöperusteet	7
3.2. Hakumenettely	8
4. LISÄTIETOJA	10
5. HAKULOMAKE	10

1. MÄÄRÄRAHAT V. 2008

Opetushallituksella on käytettävissä valtion vuoden 2008 talousarvion eri momenteilla yhteensä 5 277 000 euroa oppimisympäristöjen kehittämiseen ja monipuolistamiseen.

Talousarvio löytyy osoitteesta: http://budjetti.vm.fi/indox/tae/2008/aky_2008.html.

Momentti	Määrärahat ja käyttötarkoitus	Oppilaitokset
Mom. 29.10.30.08. Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin	3 986 000 euroa - oppimisympäristöjen kehittämiseen ja monipuolistamiseen	Peruskoulut, lukiot, musiikkioppilaitokset ja muut taiteen perusopetusta antavat oppilaitokset
Mom. 29.20.30.5. Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin	961 000 euroa - oppimisympäristöjen kehittämiseen ja monipuolistamiseen	Ammatilliset oppilaitokset (ammatillista peruskoulutusta antavat oppilaitokset)
Mom. 29.30.30.2.2.1. Valtionosuus kansalaisopistojen käyttökustannuksiin	145 000 euroa - kehittämisavustuksina tietoyhteiskuntahankkeisiin	Kansalaisopistot
Mom. 29.30.30.2.2.2. Valtionosuus kansanopistojen käyttökustannuksiin	115 000 euroa - kehittämisavustuksina tietoyhteiskuntahankkeisiin	Kansanopistot
Mom. 29.30.30.2.2.3. Valtionosuus opintokeskusten käyttökustannuksiin	20 000 euroa - kehittämisavustuksina tietoyhteiskuntahankkeisiin	Opintokeskukset
Mom. 29.30.30.2.2.4. Valtionosuus kesäyliopistojen käyttökustannuksiin	50 000 euroa - kehittämisavustuksina tietoyhteiskuntahankkeisiin	Kesäyliopistot

Näistä määrärahoista Opetushallitus voi myöntää avustusta vain kunnille, kuntayhtymille tai yksityisille yhteisöille, joilla on joko velvollisuus tai lupa ko. koulutuksen järjestämiseen tai oppilaitoksen ylläpitämiseen. Hakemus on tehtävä koulutuksen järjestäjän tai oppilaitoksen ylläpitäjän nimissä.

Normaalikouluille, suomalais-venäläiselle, ranskalais-suomalaiselle koululle ja valtion erityiskouluille ei avustuksia voida myöntää Opetushallituksen käytössä olevista valtion avustuspäärärahoista.

2. YLEISET HAKUOHJEET

Oppimisympäristöajattelun tavoitteena on monipuolistaa opetusta ja kehittää opetukseen ja oppimiseen liittyvää menettelyjen, toimintamallien ja työtapojen kokonaisuutta, joka tukee entistä paremmin sekä kouluissa ja oppilaitoksissa että niiden ulkopuolella tapahtuvaa oppimista. Oppimisympäristöajattelu nähdään keskeisenä välineenä toteuttaa kasvulle ja oppimiselle opetussuunnitelmassa asetettuja tavoitteita.

Oppimisympäristö -käsitteellä tarkoitetaan erilaisia paikkoja, tiloja, yhteisöjä, teknisiä ratkaisuja, välineitä tai toimintatapoja, jotka tukevat oppimista. Oleellista on, että oppimisympäristö tukee sosiaalisen yhteisön muodostumista ja että sen hyödyntäminen opetuksessa on didaktisesti ja pedagogisesti huolella suunniteltu. Suotuisat fyysiset, tekniset, paikalliset ja sosiaaliset olosuhteet tukevat luovien ja innovatiivisten opetus- ja opiskelukäytäntöjen kehittymistä.

Oppimisympäristön kehittämistä voidaan tarkastella seuraavista näkökulmista. Näkökulmat ovat toisiaan täydentäviä ja osittain keskenään lomittuvia. Hankkeissa voidaan kehittää samanaikaisesti useampia oppimisympäristönäkökulmia tai painottaa jotakin yksittäistä näkökulmaa.

Didaktis-pedagoginen näkökulma on oppimisympäristöajattelun kannalta keskeisin näkökulma. Didaktis-pedagogisen ajattelun tulee olla lähtökohtana kaikissa oppimisympäristöjen kehittämishankkeissa. Näkökulmassa tarkastellaan, miten oppimista ja opetusta voidaan tukea ja kehittää erilaisissa ympäristöissä tehokkaasti.

Paikallinen näkökulma tarkastelee oppimisympäristöä paikkoina, alueina tai toimijoiden verkostona. Näkökulma laajentaa oppimisympäristöä ympäröivään luontoon ja yhteiskuntaan. Keskeistä on kehittää toimivia yhteistyömuotoja koulujen ja oppilaitosten kesken sekä oppilaitosten ja mahdollisten yhteistyökumppanien, kuten mm. museoiden ja kirjastojen, taide-, urheilu- ja liikuntalaitosten, ympäristö- ja luontokeskusten, järjestöjen, seurojen ja yhdistysten sekä työ- ja elinkeinoelämän kanssa.

Fyysinen näkökulma tarkastelee oppimisympäristöä tilana tai rakennuksena. Näkökulman tavoitteena on kehittää ja hyödyntää oppilaitoksen fyysistä ympäristöä mahdollisimman tehokkaasti ja pedagogisesti mielekkäällä tavalla. Hankkeissa voidaan kehittää ja hyödyntää oppilaitoksen rakennusta ja pihaa oppimista edistävällä, pedagogisesti mielekkäällä tavalla. Toteutustapoja voivat olla erilaiset tila-, sisustus- ja kalustusratkaisut.

Sosiaalinen näkökulma tarkoittaa oppimiselle suotuisan ilmapiirin luomista. Keskeistä näkökulman kannalta ovat ryhmäprosessit, yhteistoiminnallisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi. Näkökulmassa korostuu sosiaalisessa vuorovaikutuksessa tapahtuva oppiminen, yhdessä tekeminen sekä jaettuun asiantuntijuuteen ja verkostoitumiseen perustuva toimintakulttuuri oppilaitoksissa. Hankkeissa voidaan kehittää esim. yhdessä oppimisen tai monikulttuurisuuden hyödyntämisen malleja.

Tekninen näkökulma tarkastelee oppimisympäristöjä tieto- ja viestintätekniikan tai muun teknologian kannalta. Oleellista on, miten teknologiaa hyödynnetään opetuksessa ja oppimisen tukena. Hankkeissa voidaan kehittää esim. verkko-opetusta sekä mobiililaitteiden, erilaisten mittalaitteiden ja ohjelmistojen opetuskäyttöä.

2.1. Avustushakemusten hyväksymiskriteerit

Vuoden 2008 hakukierroksella yleissivistävän koulutuksen ja ammatillisen peruskoulutuksen oppimisympäristöhankkeiden tulee täyttää seuraavat pakolliset kriteerit:

- hankkeiden tulee tukea opetussuunnitelman toteuttamista ja kehittämistä
- hankkeet tulee suunnitella ja toteuttaa hakuohjeessa s. 3 esitettyjen oppimisympäristönäkökulmien viitekehyksessä
- hankkeissa tulee kehittää uusia ja innovatiivisia oppimista tukevia toimintatapoja, malleja, palveluita tai järjestelyitä
- hankkeissa tulee ottaa huomioon kestävän kehityksen näkökulma
- hankkeissa saavutetut tuotokset tulee vakiinnuttaa ja niiden tulee olla levitettävissä muihin oppilaitoksiin

Ammatillisen peruskoulutuksen hankkeiden tulee täyttää myös seuraavat pakolliset kriteerit:

- kehittämistyön tulee pohjautua opetussuunnitelmien ja näyttötutkintojen perusteisiin
- yrittäjyyden näkökulma tulee ottaa huomioon kaikissa hankkeissa
- hankkeissa tulee painottua tiivis yhteistyö työ- ja elinkeinoelämän kanssa ja/tai oppimisympäristöjen kehittäminen yli oppilaitosrajojen ja –muotojen
- hankkeiden tulee olla vaikuttavuudeltaan joko valtakunnallisia tai alakohtaisia

Vapaan sivistystyön hankkeiden pakollinen kriteeri:

- hankkeiden tulee kehittää tieto- ja viestintäteknikkaa hyödyntäviä verkostoja, uusia toimintatapoja, malleja ja palveluita

Lisäksi kaikkien koulumuotojen hakemusten arvioinnissa katsotaan eduksi, mikäli hankkeessa

- kehitetään oppijan aktiivisuutta ja toiminnallisuutta tukevia oppimisympäristöjä
- korostetaan ongelmalähtöistä, yhteistoiminnallista ja yhteisöllistä oppimista
- kehitetään menetelmiä arkielämässä hankitun osaamisen tunnistamiseksi ja tunnustamiseksi
- tuetaan jaettuun asiantuntijuuteen, vertaisoppimiseen ja verkostoitumiseen perustuvan toimintakulttuurin kehittämistä oppilaitoksissa
- on kyse laajasta, useiden eri toimijoiden yhteishankkeesta
- edistetään kielirajojen ylittämistä

Näiden kriteerien lisäksi hakukirjeessä on esitetty koulumuotokohtaiset painotusalueet, joiden huomioon ottaminen myös katsotaan eduksi hakemusten arvioinnissa (ks. luvut 2.2. – 2.4.).

Hyväksymiskriteerien lisäksi hakijan tulee täyttää luvussa 3 esitetyt myöntöperusteet.

2.2. Yleissivistävän koulutuksen painotusalueet

Yleissivistävässä koulutuksessa oppimisympäristöjen kehittämishankkeiden valtionavustusta suunnataan hankkeille, jotka tukevat esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman toteuttamista ja kehittämistä.

Tavoitteena on kehittää oppimista tukevia toimintatapoja, järjestelyjä, opetus- ja opiskelumenetelmiä sekä työtapoja. Yhtenä tavoitteena on luoda mahdollisuuksia käyttää hyväksi myös koulun ulkopuolisia autenttisia oppimisympäristöjä, materiaaleja ja välineitä, joiden avulla oppija voi paitsi hankkia tietoja ja taitoja myös käyttää niitä aidoissa tilanteissa osaamisensa syventämiseksi.

Kevään 2008 hakukierroksella toivotaan hakemuksia erityisesti seuraaville yleissivistävän koulutuksen painotusalueille:

- opiskelu- ja työskentelytaitojen sekä oppimaan oppimisen taitojen kehittäminen; esimerkiksi erilaisten oppijoiden tai lahjakkuuksien tukeminen
- oppijoiden vuorovaikutus-, yhteistyö- ja osallisuustaitojen kehittäminen
- oppiainerajat ylittävien, eheyttävien oppimis- ja opiskelumahdollisuuksien luominen
- kouluyhteisön hyvinvoinnin ja kouluviihtyvyyden edistäminen
- terveellisen, turvallisen ja oppimista edistävän oppimisympäristön kehittäminen
- taide- ja taitokasvatuksen kehittäminen
- taiteen perusopetuksen kehittäminen ja laadunhallinta

2.3. Ammatillisen peruskoulutuksen painotusalueet

Ammatillisen peruskoulutuksen oppimisympäristöjen kehittämishankkeiden valtionavustusta suunnataan niille koulutuksen järjestäjille, jotka kehittävät oppimisympäristöjä laajalaisesti ja avoimesti yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Hankkeisiin soveltuu myös ammattikorkeakoulujen ja ammatillisen aikuiskoulutuksen kanssa tehtävä yhteistyö.

Painopisteenä on edistää innovatiivisesti ja ennakkoluulottomasti ammatillisen peruskoulutuksen oppimisympäristöjen monipuolista hyödyntämistä ja opetusmenetelmien edelleen kehittämistä. Hankkeissa painotetaan uusia toimintatapoja, malleja ja palveluita, joissa on otettu huomioon tieto- ja viestintätekniikan monipuolinen käyttö osana opiskelua ja ammattitaidon kehittämistä. Erityispainotuksena toivotaan teknisen koulutusalan hankkeita.

Oppimisympäristöjen kehittämisessä ovat etusijalla hankkeet, joissa

- kehitetään työpaikalla toteutettavan oppimisen toimintatapoja,
- kehitetään opiskelijan arvioinnin menetelmiä ja yhteistoiminnallista oppimista ja/ tai
- tuetaan jaettuun asiantuntijuuteen ja verkostoitumiseen sekä oppijakeskeiseen toimintatapaan perustuvan toimintakulttuurin kehittymistä.

2.4. Vapaa sivistystyö

Vapaan sivistystyön oppimisympäristöjen kehittämishankkeiden tavoitteena on tieto- ja viestintäteknikkaa hyödyntävien verkostojen, uusien toimintatapojen, mallien ja palveluiden kehittäminen.

Kansalaisopistojen, kansanopistojen, opintokeskusten ja kesäyliopistojen oppimisympäristöjen kehittämishankkeiden painopisteenä on erityisesti tieto- ja viestintäteknikkaa hyödyntävien innovatiivisten oppimista tukevien toimintamallien ja verkostojen kehittäminen.

Vapaan sivistystyön tieto- ja viestintäteknikkaa hyödyntävien oppimisympäristöjen kehittämishankkeiden tavoitteena on tukea ns. suuntaamismenettelyn piiriin kuuluvia kansalaisten tietoyhteiskuntataitojen, verkkopohjaisten oppimisympäristöjen kehittämistä ja opiskelumahdollisuuksien edistämistä sekä koulutuksessa aliedustettuina olevien väestöryhmien koulutusta. Vapaan sivistystyön oppimisympäristöjen kehittämishankkeet ovat hankkeita, joissa tieto- ja viestintäteknikkaa hyväksikäyttäen lisätään ja kehitetään koulutustarjontaa ikääntyville, maahanmuuttajille ja muille erityisryhmille.

2.5. Aikuisten ammatillinen lisäkoulutus

Aikuisten ammatillisen lisäkoulutuksen tieto- ja viestintäteknikkaa hyödyntävien oppimisympäristöjen kehittämishankkeiden valtionavustus on vuonna 2008 haettavissa **erillisellä haulla** koulutuksen laadun kehittämisen valtioavustusten yhteydessä osoitteessa www.oph.fi (→ Rahoitus → Ammatillisen lisäkoulutuksen kehittämisavustusten haku).
Huom. Hakuaika 14.2. - 30.3.2008

3. HAKEMUSEHDOT JA MENETTELY

3.1. Tuen myöntöperusteet

Avustusta voidaan myöntää vain kunnille, kuntayhtymille tai yksityisille yhteisöille, joilla on joko velvollisuus tai lupa ko. koulutuksen järjestämiseen tai oppilaitoksen ylläpitämiseen. Valtion oppilaitokset voivat olla valtionavustusta saavissa oppimisympäristöhankkeissa mukana, mutta eivät voi olla valtionavustuksen saajana.

Avustusta voidaan myöntää pääsääntöisesti **enintään 70 %** kehittämishankkeen hyväksytävistä kustannuksista, joita ovat vain hankkeesta aiheutuvat kulut. Avustusta ei myönnetä opettajien peruskoulutukseen tai oppilaitoksen normaalin toiminnan kuluihin.

Avustusta voidaan myöntää oppimisympäristöjen kehittämishankkeen toteutuksen ja tulosten saavuttamisen kannalta välttämättömien laitteiden ja kalusteiden hankintaan tai tietoliikenneyhteyksien parantamiseen. Nämä hankintakustannukset voivat pääsääntöisesti olla **enintään 30 %** koko kehittämishankkeen rahoituksesta.

Valtionapupäätöksiä koskevissa hankinnoissa tulee noudattaa julkisista hankinnoista annettua lainsäädäntöä (Laki julkisista hankinnoista 348/2007, Valtionneuvoston asetus julkisista hankinnoista 614/2007).

Opetushallitus voi tukea ainoastaan hankkeita, jotka käynnistyvät vuonna 2008 ja joista saadaan tulokset **31.12.2010** mennessä. Avustusta ei myönnetä, jos samaan toimintaan saadaan muuta julkista rahoitusta, esimerkiksi EU:lta.

Avustusta voi hakea myös hankkeille, jotka ovat saaneet avustusta oppimisympäristöjen kehittämiseen vuonna 2007. Avustus voidaan kuitenkin maksaa vasta sen jälkeen kun hakija on käyttänyt aikaisemmat avustuksensa ja esittänyt niiden käytöstä hyväksyttävän selvityksen. Selvitys on toimitettava Opetushallitukseen viimeistään 31.10.2008. Viimeinen maksupäivä on 31.12.2008. Muutoin vuoden 2007 avustukset ovat päätöksen mukaisesti käytettävissä vuoden 2009 loppuun saakka.

3.2. Hakumenettely

Hakemus ja hankesuunnitelma laaditaan Opetushallituksen lomakkeella (ks. liite).

Hankesuunnitelmassa tulee olla kuvattuna ainakin:

- tarve, johon hankkeella pyritään vastaamaan
- hankkeen tavoitteet mahdollisimman konkreettisesti
- hankkeessa tehtävät toimenpiteet ja niiden aikataulu
- hankkeessa saavutettavat arvioidut tuotokset ja tulokset
- konkreettinen ja aikataulutettu levittämissuunnitelma, jossa kuvataan, miten hankkeen keskeiset muutos- ja kehittämisprosessit ja hankkeessa kehitetyt menetelmät levitetään tehokkaasti valtakunnallisesti
- miten kestävän kehityksen näkökulma on otettu huomioon hankkeen toteutuksessa
- hankkeen arviointisuunnitelma ja mahdolliset hankkeeseen liittyvät tutkimukset ja/ tai selvitykset
- miten hanke kytkeytyy opetussuunnitelmaan ja opetussuunnitelman kehittämiseen
- selvitys hankkeen toteuttamisen kannalta välttämättömistä laite- tai kalustehankinnoista perusteluineen ja kustannusarvioineen
- hankkeen vakiinnuttamissuunnitelma, josta tulee käydä ilmi, miten ja missä aikataulussa hanke vakiinnutetaan osaksi koulun tai oppilaitoksen toimintakulttuuria ja miten toiminta kytetään osaksi koulutuksen järjestäjän strategista suunnittelua ja toteutusta.

Samalla koulutuksen järjestäjällä voi olla useita erillisiä hankkeita, joista jokaisesta täytetään oma hakemuksensa.

Oppimisympäristöjen kehittämishankehakemukset tehdään erikseen yleissivistävän koulutuksen, ammatillisen peruskoulutuksen ja vapaan sivistystyön osalta.

Usean koulutuksen järjestäjän saman koulumuodon oppilaitosten yhteiseen hankkeeseen voi hakea avustusta kahdella eri tavalla.

a) Kunkin koulutuksen järjestäjän omalla hakemuksella. Hakemuksesta tulee selvittää, mihin yhteishankkeeseen se liittyy. Tällöin hakemukset käsitellään Opetushallituksessa yhtenä hankekokonaisuutena

tai

b) Yhdellä yhteisellä hakemuksella, jolloin hanketta koordinoivan hakijan tulee nimetä hakemuksessaan hankkeeseen osallistuvat muut tahot sekä esittää menettelytapa, jolla hakija sopii muiden toimijoiden kanssa valtionavustuksen käytöstä (valtionavustuslaki 7§ 2 mom.).

Avustushakemuksia voi tehdä ajalla **17.3.–28.4.2008** ensisijaisesti Opetushallituksen verkkolomakkeella Internetissä osoitteessa

www.oph.fi/ajankohtaista/oppimisymparistoavustukset. Verkkolomake suljetaan

28.4.2008 klo 16.15. Mikäli hakemusta ei voi tehdä Internetissä, hakemuksen voi tehdä tämän hakuohjeen liitteenä olevalla hakulomakkeella.

Verkossa tallennettujen hakemusten tulosteet tulee lähettää allekirjoitettuna Opetushallitukseen, koska muuten ei hakemusten alkuperäisyyttä ja eheyttä voida sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 13/2003 9 §:n 2 momentin ja hallintolain 434/2003 22 §:n 2 momentin mukaisesti riittäväällä varmuudella todentaa. Mikäli Opetushallitukseen kirjallisena toimitettu hakemus poikkeaa verkkoon tallennetusta hakemuksesta, tulee eroavuuksista mainita selkeästi.

Hakemuksessa tulee olla tiedot hakijana olevasta koulutuksen järjestäjästä tai oppilaitoksen ylläpitäjästä sekä yhdyshenkilöstä. Hakemuksen allekirjoittaa henkilö, jolla on koulutuksen järjestäjän tai oppilaitoksen ylläpitäjän nimenkirjoitusoikeus.

Hakemuksessa tulee olla ilmoitettuna hankkeen nimi, yhteyshenkilöt ja tiedot oppilaitoksista, joiden kehittämishankkeisiin avustusta haetaan sekä tiedot hankkeiden kustannusarvioista erittelyineen.

Tulostetut avustushakemukset mahdollisine liitteineen toimitetaan viimeistään **2.5.2008** klo 16.15 osoitteeseen: Opetushallitus, Kumpulantie 3, 00520 Helsinki. Avustusta ei voida myöntää, mikäli tulostettu avustushakemus ei ole saapunut määräajassa.

Hakemukset käsitellään 30.6.2008 mennessä.

4. LISÄTIETOJA

Lisätietoja antavat seuraavat henkilöt Opetushallituksessa:

Kaisa Vähähyyppä, oppimisympäristöhankkeet yleisesti
 puh. 09 7747 7702 tai 040 531 0447
 sähköposti: kaisa.vahahyyppa@oph.fi

Ella Kiesi, tekninen oppimisympäristö
 puh. 09 7747 7902 tai 050 522 3501
 sähköposti: ella.kiesi@oph.fi

Reino Tapaninen, fyysinen oppimisympäristö
 puh. 09 7747 7121 tai 050 511 0827
 sähköposti: reino.tapaninen@oph.fi

Tina Heino, sosiaalinen oppimisympäristö
 puh. 09 7747 7779 tai 0400 144 572
 sähköposti: tina.heino@oph.fi

Juho Helminen, tekninen ja paikallinen oppimisympäristö/esi- ja perusopetus
 puh. 09 7747 7253
 sähköposti: juho.helminen@oph.fi

Kimmo Koskinen, tekninen ja paikallinen oppimisympäristö/ lukiokoulutus ja taiteen perusopetus
 puh. 09 7747 7327 tai 050 362 2541
 sähköposti: kimmo.koskinen@oph.fi

Tor Lindholm, ruotsinkielinen koulutus
 puh. 09 7747 7699
 sähköposti: tor.lindholm@oph.fi

Minna Taivassalo-Salkosuo, tekninen ja paikallinen oppimisympäristö/ammattillinen peruskoulutus
 puh. 09 7747 7184
 sähköposti: minna.taivassalo-salkosuo@oph.fi

Susanna Tauriainen, tekninen ja paikallinen oppimisympäristö/ammattillinen peruskoulutus
 puh. 09 7747 7811 tai 050 552 9035
 sähköposti: susanna.tauriainen@oph.fi

Tuula Sumkin, vapaa sivistystyö
 puh. 09 7747 7796 tai 050 439 3234
 sähköposti: tuula.sumkin@oph.fi

5. HAKULOMAKE

Hakemus oppimisympäristöjen kehittämiseen vuonna 2008 (liite 1)